

I.) SITUAȚIA DE FAPT

Legea care face obiectul prezentei sesizări a fost inițiată în 7 decembrie 2017, sub denumirea „Propunere legislativă pentru modificarea Legii nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale”, de către 16 deputați ai PSD și a fost adoptată de către Senatul României (L130/2018), în calitate de cameră de reflecție, în ședința din data de 29.05.2018, și de către Camera Deputaților (PLx 354/2018), în calitate de cameră decizională, în ședința din data de 19.12.2018, potrivit art. 76 alin. (1) din Constituția României, în procedură ordinară.

Potrivit expunerii de motive, inițiatorii au avut în vedere, la elaborarea propunerii legislative, următoarele argumente:

„Având în vedere starea sistemului judiciar românesc în ce privește condițiile de detenție și gradul de aglomerare cât și numeroasele cauze în care România a fost condamnată de instanțele internaționale pentru aceste condiții, dar și faptul că, în cazul infracțiunilor de evaziune fiscală, cel mai important este recuperarea prejudiciului suferit de stat, inițiatorii propun o motivare a celor care comit astfel de fapte pentru a acoperi prejudicial creat.

În plus trebuie avut în vedere că scopul pedepselor este prevenția, reeducarea dar și recuperarea prejudiciilor și nu menținerea unei persoane în detenție, fapt ce atrage și mai multe cheltuieli din partea statului.

Dacă inculpatul acoperă în totalitate prejudiciul și nu mai execută pedeapsa efectivă cu închisoarea, statul va avea de câștigat de două ori: va recupera prejudiciul creat integral, într-un timp relativ scurt și nu va mai efectua cheltuieli cu detenția condamnatului. Astfel se vor evita situațiile actuale în care statul nu recuperează prejudicial ori îl recuperează foarte greu și într-un timp îndelungat.”

În raport cu obiectul și conținutul său, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice

II.) MOTIVE DE NECONSTITUȚIONALITATE

1. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (3) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit art 1 alin. (3) din Constituție, „România este stat de drept, (...), în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor (...) reprezintă valori supreme, (...) și sunt garantate.”

În jurisprudența sa, referitor la art. 1 alin. (3) din Constituție, Curtea Constituțională a reținut că prevederile acestuia „impun legiuitorului obligația de a lua măsuri în vederea apărării ordinii și siguranței publice, prin adoptarea instrumentelor legale necesare în scopul reducerii fenomenului infracțional (...) cu excluderea oricăror reglementări de natură să ducă la încurajarea acestui fenomen.” (Decizia nr. 44/2016)

În aceeași decizie, referindu-se la tratamentul penal al minorilor, Curtea a constatat că „atunci când stabilește regulile referitoare la tragerea la răspundere penală a minorului, legiuitorul trebuie să asigure un just echilibru între interesul individual al minorului și interesul general al societății de a-i găsi și a-i trage la răspundere penală pe autorii infracțiunilor și de a preveni atingerile ce pot fi aduse ordinii și siguranței publice, echilibru care este absolut necesar în scopul apărării valorilor constituționale.” Din identitate de rațiune, apreciem că aceste considerente sunt pe deplin aplicabile și în privința legislației penale, în general.

Raportat la cauza de față, apreciem că Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018), prin soluțiile legislative propuse, înlătură efectul disuasiv al pedepselor și, prin aceasta, aduce atingere rolului de prevenție generală atașat normelor de de incriminare cuprinse la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, în condițiile în care infracțiunile de evaziune fiscală au un pericol social foarte ridicat,

întrucât privesc relațiile sociale referitoare la circuitul financiar și fiscal și protejarea bugetului general consolidat, în vederea asigurării resurselor necesare statului pentru îndeplinirea funcțiilor sale.

Considerăm că reglementarea va duce la încurajarea săvârșirii infracțiunilor de evaziune fiscală, în condițiile în care făptuitorul aflat la prima abatere, indiferent de cuantumul prejudiciului produs, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. I din Lege, referitoare la 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, nu va fi sancționat, practic, în niciun fel, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. 2 din Lege, referitoare la 10 alin. (11) din Legea nr. 241/2005, va fi condamnat doar la achitarea amenzii penale, iar, în condițiile dispozițiilor art. unic pct. 2 din Lege, referitoare la art. 10 alin. (12) din Legea nr. 241/2005, va beneficia de suspendarea executării pedepsei sub supraveghere.

Or, după cum a reținut și Curtea în considerentele Deciziei nr. 3/2014, aplicabile mutatis mutandis și în cauza de față, „dacă asemenea fapte nu ar fi descurajate prin mijloacele dreptului penal, ele ar conduce la încălcarea valorilor fundamentale, ocrotite de Codul penal, valori de rang constituțional, precum statul de drept, democrația, respectarea Constituției și a legilor, care sunt consacrate prin art. 1 alin. (3) și (5) din Legea fundamentală printre valorile supreme.”

Prin urmare, Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018) încalcă art. 1 alin. (3) din Constituție privind statul de drept, în componentele sale referitoare la apărarea ordinii publice și a siguranței publice, prin crearea unei stări de pericol pentru o serie de valori constituționale.

2. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE

Potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (5) din Constituție, „În România, respectarea Constituției, a supremației sale și a legilor este obligatorie”. Această obligație, care revine atât persoanelor fizice cât și persoanelor juridice, se aplică în egală măsură și Parlamentului, inclusiv în privința modului de exercitare a atribuției sale principale și esențiale, respectiv aceea de unică autoritate legiuitoare a țării, care constă în elaborarea proiectelor de lege și adoptarea acestora ca legi ale statului român.

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest sens, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora "Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției", și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, "în România, respectarea [...] legilor este obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”

Raportat la prezenta cauză, învederăm că reglementarea se află în contradicție cu numeroase dintre dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală, după cum vom arăta în continuare.

1. Art. unic pct. I din Lege, referitor la 10 alin. (1) din Legea nr. 241/2005, este în contradicție cu dispozițiile art. 318 alin. (1) din Codul de procedură penală, potrivit cărora „în cazul infracțiunilor pentru care legea prevede pedeapsa amenzii sau pedeapsa închisorii de cel mult 7 ani, procurorul poate renunța la urmărirea penală când constată că nu există un interes public în urmărirea faptei”, întrucât pedeapsa prevăzută de lege în cazul infracțiunilor prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005 prevăd

limite ale pedepselor mai mari decât maximul special prevăzut de art. 318 C. proc. pen. drept condiție pentru a se renunța la urmărirea penală.

2. La art. unic pct. 2 din Lege, dispozițiile referitoare la 10 alin. (11) din Legea nr. 241/2005 contravin principiului nulla poena sine lege, întrucât normele de incriminare cuprinse la art. 8 și 9 prevăd exclusiv drept sancțiune pedeapsa închisorii.

3. La art. unic pct. 2, dispozițiile referitoare la art. 10 alin. (12) din Legea nr. 241/2005 contravin art. 91 alin. (1) lit. a) din Codul penal, potrivit căruia „instanța poate dispune suspendarea executării pedepsei sub supraveghere dacă sunt îndeplinite următoarele condiții: a) pedeapsa aplicată, inclusiv în caz de concurs de infracțiuni, este închisoarea de cel mult 3 ani”, întrucât obligă instanța să aplice suspendarea executării sub supraveghere chiar dacă cuantumul pedepsei, stabilit potrivit limitelor de pedeapsă prevăzute la art. 8 și 9 din Legea nr. 241/2005, este mai mare de 3 ani.

4. Terminologia folosită în teza finală a dispozițiilor referitoare la art. 10 alin. (12) din Legea nr. 254/2005, de la art. unic pct. 2 din Lege, potrivit căreia „în situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare”, este improprie, non-juridică, întrucât în dreptul penal românesc nu există instituția „transformării suspendării executării sub supraveghere în pedeapsa închisorii cu executare”, ci doar revocarea și anularea suspendării executării pedepsei sub supraveghere, aplicabile, după caz, în condițiile prevăzute la art. 96 și 97 Cod penal.

5. Natura juridică a suplimentului de 20% din baza de calcul nu este stabilită cu claritate. În măsura în care acesta ar avea natura juridică de amendă penală, reglementarea contravine Secțiunii a 3-a din Capitolul II al Codului penal, referitoare la condițiile generale de stabilire a pedepsei amenzii.

Apreciem că necorelarea dispozițiilor legii care face obiectul prezentei sesizări cu dispozițiile Codului penal și ale Codului de procedură penală este de natură să genereze confuzii, incertitudine și dificultăți în ceea ce privește interpretarea și aplicarea acestuia.

Pe cale de consecință, Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018) contravine principiului securității juridice, consacrat la art. 1 alin. (5) din Constituție.

3. ÎNCĂLCAREA ART. 16 DIN CONSTITUȚIE

Potrivit jurisprudenței constante a Curții Constituționale, „principiul egalității în fața legii, consacrat prin art. 16 din Constituție, presupune instituirea unui tratament egal pentru situații în care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite” (a se vedea Decizia nr. 2/2017, Decizia nr. 117/2018 ș.a.), astfel că „situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional” (a se vedea Decizia nr. 573/2011, Decizia nr. 366/2014 ș.a.).

În cauza de față, tratamentul juridic de clemență constând în oferirea inculpaților care, ca urmare a achitării prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile [art. 10 alin. (1) și (11) din Legea nr. 241/2005, în forma modificată] sau ca urmare a angajamentului luat în acest sens [art. 10 alin. (12) din Legea nr. 241/2005, în forma modificată], beneficiază de renunțarea la urmărirea penală, stabilirea unei pedepse cu amendă sau, după caz, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere, este distinct în funcție de un criteriu aleatoriu și exterior conduitei persoanei, respectiv de celeritatea procedurii. După cum a reținut și Curtea, în Decizia nr. 573/2011, „durata procesului și finalizarea acestuia depind adesea de o serie de factori cum sunt gradul de operativitate a organelor judiciare, incidente legate de îndeplinirea procedurii de citare, complexitatea cazului și alte împrejurări care pot să întârzie sau nu soluționarea cauzei. De asemenea, în numeroase cazuri, durata proceselor nu depinde numai de atitudinea părților care pot formula sau nu cereri diverse sau se pot afla în situații de natură obiectivă, ci se datorează unor alte circumstanțe, care țin de organizarea justiției și de gradul de încărcare a rolurilor instanțelor judecătorești.”

În concret, reglementarea crează premisele existenței unui tratament distinct aplicat inculpaților cercetați pentru aceleași infracțiuni, care se încadrează în ipoteza normei în funcție faza procesuală în care se află. Astfel, dacă la momentul intrării în vigoare a prezentei legi, procesul penal a depășit

primul termen de judecată, inculpatul nu va putea beneficia de renunțarea la urmărirea penală, potrivit art. 10 alin. (1)-, iar, dacă procesul a depășit etapa cercetării judecătorești, nu va mai beneficia de acordarea amenzii penale, potrivit art. 10 alin. (11), fiind discriminat în raport cu cei care se află în faza de urmărire penală, respectiv în etapa cercetării judecătorești, cu toate că ambele categorii se află în aceeași situație juridică fiind cercetați pentru infracțiuni de prejudiciu identice, comise în aceeași perioadă.

Prin urmare, dispozițiile art. unic. pct. 1 și 2 referitoare la art. 10 alin. (1) și (11) din Legea nr. 241/2005 contravin principiului egalității în fața legii, consacrat la art. 16 din Constituție.

De asemenea, considerăm că instituirea unui regim juridic aplicabil exclusiv persoanelor care comit infracțiuni de evaziune fiscală, prin derogare de la regimul de drept comun stabilit de Codul penal și Codul de procedură penală, după cum am arătat la punctul 2 al prezentei sesizări, are natura unui privilegiu.

Or, potrivit Curții Constituționale „sintagma „fără privilegii și fără discriminări” din cuprinsul art. 16 alin. (1) din Constituție privește două ipoteze normative distincte, iar incidența uneia sau a alteia dintre acestea implică, în mod necesar, sancțiuni de drept constituțional diferite (a se vedea Decizia nr. 755 din 16 decembrie 2014, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 101 din 9 februarie 2015). Astfel, nesocotirea principiului egalității în drepturi are drept consecință neconstituționalitatea privilegiului sau a discriminării care a determinat, din punct de vedere normativ, încălcarea acestuia; discriminarea se bazează pe noțiunea de excludere de la un drept, iar remediul constituțional specific, în cazul constatării neconstituționalității discriminării, îl reprezintă acordarea sau accesul la beneficiul dreptului. În schimb, privilegiul se definește ca un avantaj sau favoare nejustificată acordată unei persoane/ categorii de persoane; în acest caz, neconstituționalitatea privilegiului nu echivalează cu acordarea beneficiului acestuia tuturor persoanelor/categoriilor de persoane, ci cu eliminarea sa, respectiv cu eliminarea privilegiului nejustificat acordat”(a se vedea Decizia nr. 387/2017).

Astfel, considerăm Legea pentru modificarea și completarea art. 10 din Legea nr. 241/2005 pentru prevenirea și combaterea evaziunii fiscale (PL-x nr. 354/2018), în ansamblul său, contravine art. 16 alin. (1) din Constituție.

4. ÎNCĂLCAREA ART. 124 DIN CONSTITUȚIE

Principiul independenței judecătorului, statuat de art. 124 alin. (3) din Constituție, conform căruia „judecătorii sunt independenți și se supun numai legii”, presupune ca aprecierea stării de fapt și opțiunea privind modul de aplicare a legii în fiecare caz concret să constituie expresia convingerii intime a judecătorului.

Or, eliminarea dreptului acestora de a realiza o veritabilă individualizare judiciară a pedepsei, în raport de circumstanțele concrete ale cauzei, privitoare la faptă și la făptuitor, constituie o evidentă încălcare a acestuia.

Raportat la prezenta cauză, învederăm că, potrivit art. 10 alin. (1) [art. unic pct. 1 din Lege], în cazul îndeplinirii condițiilor prevăzute de normă, respectiv acoperirea integrală a prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, până la primul termen de judecată, soluția renunțării la urmărirea penală este obligatorie, indiferent de cuantumul prejudiciului sau de alte circumstanțe ale cauzei.

Similar, potrivit art. 10 alin. (11) [art. unic pct. 2 din Lege], în cazul acoperirii prejudiciului produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, în cursul judecății, până la terminarea cercetării judecătorești, judecătorul este obligat să condamne inculpatul la pedeapsa amenzii penale, iar, potrivit art. 10 alin. (12) [art. unic pct. 2 din Lege], luarea angajamentului de a acoperi această sumă în termen de 1 an de la pronunțarea sentinței obligă instanța la dispunerea suspendării executării sub supraveghere, indiferent de cuantumul prejudiciului sau de alte circumstanțe privitoare la faptă sau la făptuitor.

Prin urmare, dispozițiile art. unic. pct. 1 și 2 din Lege referitoare la art. 10 alin. (1)-(12) din Legea nr. 241/2005 încalcă principiul independenței judecătorilor, prevăzut la art. 124 alin. (3) din Constituție,

prin eliminarea dreptului acestora de a realiza o veritabilă individualizare judiciară a pedepsei, în raport de circumstanțele concrete ale cauzei, privitoare la faptă și la făptuitor.

În plus, după cum am arătat anterior, achitarea prejudiciului majorat determină fie renunțarea la urmărirea penală, fie aplicarea unor pedepse blânde (amendă penală ori suspendarea executării pedepsei sub supraveghere) unor fapte care prezintă un accentuat pericol social, împrejurare ce este de natură a deturna în mod vădit scopul legii penale, acela de a descuraja săvârșirea de infracțiuni prin aplicarea unor pedepse corespunzătoare atât naturii, cât și pericolului faptei incriminate.

În acest context, considerăm pe deplin aplicabile următoarele considerente reținute de Curtea Constituțională în Decizia nr. 3/2014:

„Curtea reține că scopul urmărit de legiuitor prin acordarea beneficiului reducerii sau înlocuirii pedepsei a fost acela de a încuraja recuperarea integrală a prejudiciilor produse prin săvârșirea unor fapte penale, însă această finalitate nu poate substitui obligația statului de a asigura, prin politica sa penală, siguranța și securitatea cetățenilor săi, pedepsind acele persoane care se abat în mod grav de la normele de conviețuire prin sancțiuni penale corespunzătoare pericolului social relevant.

Or, mărirea valorii prejudiciului creat prin săvârșirea unei fapte penale nu face altceva decât să lipsească de fermitate atitudinea statului în ceea ce privește combaterea fenomenului infracțional și tragerea la răspundere penală a persoanelor care se fac culpabile de producerea unor prejudicii atât de grave și, implicit, să îngreuneze înfăptuirea actului de justiție, care, potrivit art. 21 și art. 124 alin. (2) din Constituție, trebuie să se facă pentru toți justițiabilii în cadrul unui real proces echitabil și într-o manieră unică, imparțială și egală.”

5. ÎNCĂLCAREA ART. 1 ALIN. (5) DIN CONSTITUȚIE

Curtea Constituțională, a reținut, în jurisprudența sa constantă, că respectarea prevederilor Legii nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative constituie un veritabil criteriu de constituționalitate prin raportare la aplicarea art. 1 alin. (5) din Constituție.

În acest sens, prin Decizia nr. 26/2012, Curtea Constituțională a reținut următoarele:

„Deși normele de tehnică legislativă nu au valoare constituțională, Curtea constată că prin reglementarea acestora legiuitorul a impus o serie de criterii obligatorii pentru adoptarea oricărui act normativ, a căror respectare este necesară pentru a asigura sistematizarea, unificarea și coordonarea legislației, precum și conținutul și forma juridică adecvate pentru fiecare act normativ. Astfel, respectarea acestor norme concură la asigurarea unei legislații care respectă principiul securității raporturilor juridice, având claritatea și previzibilitatea necesară.

Totodată, trebuie avute în vedere și dispozițiile constituționale ale art. 142 alin. (1), potrivit cărora "Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției", și pe cele ale art. 1 alin. (5) din Constituție, potrivit cărora, "în România, respectarea [...] legilor este obligatorie". Astfel, Curtea constată că reglementarea criticată prin nerespectarea normelor de tehnică legislativă determină apariția unor situații de incoerență și instabilitate, contrare principiului securității raporturilor juridice în componenta sa referitoare la claritatea și previzibilitatea legii.”

a. Punctele 1 și 2 ale Articolului unic, în ceea ce privește art.10 alin.1 modificat precum și aliniatele nou introduse alin.1 indice1-alin.1 indice 3, conțin un text normativ redactat neglijent, neclar, așadar întreg Articolul unic este impvizibil în interpretarea sa ulterioară și generează o aplicare viitoare impredictibilă.

Astfel, deși scopul urmărit de către legiuitor a fost acela ca actul de clemență prevăzut în aliniatele nr.1, alin.1 indice 1- alin.1 indice 3, să se aplice o singură dată pentru o persoană care săvârșește infracțiunea prevăzută art.8 sau art.9 din Legea nr.241/2005, în condițiile în care „... inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile,” – astfel încât inculpatul să nu mai poată invoca beneficiile prevăzute în alin.1, alin.1 indice1-alin.1 indice 3 pentru nici o altă infracțiune de acest fel săvârșită ulterior - prevederile Articolului unic permit și o interpretare (în dezacord cu voința legiuitorului!) că pentru

infracțiuni săvârșite ulterior, inculpatul va fi îndreptățit pentru fiecare etapă diferită ale viitoarelor procese penale să beneficieze de câte un astfel de tratament juridic!

Altfel spus, prin interpretarea literală a întregului text al Articolului unic, prin interpretarea sistematică a prevederilor art.10 alin.1 modificat, precum și a alineatelor 1 indice1- indice 3 nou introduse, deși dorința legiuitorului a fost aceea de a nu încuraja evaziunea fiscală, deși dorința a fost aceea ca inculpatul să beneficieze o singură dată de efectele produse de recuperarea prejudiciului în condițiile legii, deoarece textele normative au fost neglijent, neclar redactate - acest Articol unic ar putea permite și o altă interpretare ulterioară, aceea că pentru fapte diferite, procese penale diferite inculpatul ar beneficia pentru fiecare etapă a proceselor penale „o singură dată” de prevederile acestei legi. În 4 etape procesuale și condiții identificate în textele normative, în patru procese penale distincte, de 4 ori (în mod ipotetic) inculpatul care încalcă în mod repetat legea privitoare la combaterea evaziunii fiscale ar beneficia de prevederile acestei legi!?

„(1) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă, în cursul urmăririi penale sau al judecării, până la primul termen de judecată, inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, se va dispune, o singură dată, renunțarea la urmărirea penală.” 2. După alineatul (1) se introduc patru noi alineate, alin. (1¹) – (1⁴), cu următorul cuprins: „(1¹) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă, în cursul judecării până la terminarea cercetării judecătorești, inculpatul va acoperi integral prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, instanța va dispune, o singură dată, pedeapsa amenzii penale. (1²) În cazul săvârșirii unei infracțiuni de evaziune fiscală prevăzute la art. 8 și 9, dacă este stabilită prin hotărâre judecătorească obligația inculpatului de a acoperi în termen de un an de la pronunțarea sentinței, prejudiciul produs prin comiterea faptei, majorat cu 20% din baza de calcul, la care se adaugă dobânzile și penalitățile, instanța poate dispune, o singură dată, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere. În situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare. (1 indice3) În cazul în care mărimea evaziunii fiscale prevăzută la art. 8 și 9 justifică o astfel de măsură instanța poate dispune acoperirea sumelor prevăzute la alineatele precedente într-un interval de 1-3 ani, neplata acestora având urmările prevăzute în alineatul precedent. (1 indice4) Dispozițiile articolului 10 alin. (1) se aplică tuturor inculpaților care au săvârșit împreună una dintre faptele prevăzute de art. 8 și art. 9, indiferent dacă plata prejudiciului a fost efectuată doar de către unul sau de către o parte dintre aceștia.”

b. De asemenea, textul normativ prevazut la art. 1 indice 3 este neclar, imprecis, primitor de mai multe înțelesuri, unul fiind chiar inaplicabil!

Acoperirea sumelor,, prevăzute la alineatele precedente”, ipoteza fiind stabilită prin identificarea prin forma de plural a substantivului alineat(e) care este acordat la plural cu forma adjectivului (precedente) se referă inclusiv la alineatul 1 indice 1 și alineatul 1 indice 2 – adică la sumele achitate în etapele procesuale identificate în textul criticat drept urmărire penală și cercetare judecătorească, precum și la momentele procesuale : primul termen de judecată și terminarea cercetării judecătorești.

„(1 indice3) În cazul în care mărimea evaziunii fiscale prevăzută la art. 8 și 9 justifică o astfel de măsură instanța poate dispune acoperirea sumelor prevăzute la alineatele precedente într-un interval de 1-3 ani, neplata acestora având urmările prevăzute în alineatul precedent.”

Dacă s-a dispus renunțarea la urmărirea penală, respectiv condamnarea la plata unei amenzi penale cum s-ar mai putea aplica prevederile art.1 indice 2 : transformarea în pedeapsa închisorii cu executare?

„...În situația în care condamnatul nu acoperă suma dispusă în termenul stabilit, suspendarea executării pedepsei sub supraveghere se va transforma în pedeapsa închisorii cu executare.”

Este evidentă superficialitatea redactării acestor texte normative, este evidentă neclaritatea acestora, impredictibilitatea în aplicare este o consecință a acestor lacune ale textului normativ. Aceste texte normative vor fi primitoare a unor înțelesuri diferite ca urmare a interpretării lor, interpretare necesară în vederea aplicării lor, ceea ce va genera o viitoare aplicare impredictibilă.

Principiul securității juridice este încălcat ca urmare a nerespectării de către legiuitor a obligațiilor de a se conforma prevederile art. 36 alin.1 din Legea nr.24/2000 !

Invocăm conținutul Deciziei nr.33/2018, decizie pronunțată de CCR ca urmare a sesizării de neconstituționalitate formulată de către 29 senatori ai PNL, precum și de către Inalta Curte de Casație și Justiție.

„102. Noua reglementare pare să înlăture derogarea pe care dispozițiile art. 9 o prevăd în prezent, sub aspectul accesului la o instanță judecătorească de drept comun, și să transfere competența de soluționare a contestațiilor formulate de judecători și procurori împotriva hotărârilor pronunțate de secțiile Consiliului Superior al Magistraturii, în altă materie decât cea disciplinară, de la plenum Consiliului către o instanță judecătorească, respectiv curtea de apel - secția de contencios administrativ. Însă, în condițiile în care conținutul normei modificate vorbește despre „hotărârile secțiilor“, care pot fi atacate la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără ca norma să fie integrată într-un ansamblu de dispoziții din care să rezulte care sunt „secțiile“ care pronunță respectivele hotărâri, redactarea textului legal este viciată de echivoc și imprezvizibilitate. Reglementarea ar avea înțeles numai din analiza evoluției conținutului normativ al art. 9, deci exclusiv din interpretarea istorică a normei, însă o atare posibilitate este de neconceput din perspectiva exigențelor de calitate pe care Constituția le stabilește cu privire la o lege în vigoare. Astfel, Curtea constată că norma, în noua redactare, creează incertitudine cu privire la emitentul hotărârilor ce pot fi atacate potrivit dispozițiilor acestui articol, nefiind clar dacă este vorba despre secții ale Consiliului Superior al Magistraturii, secții ale unor instanțe de judecată sau secții ale altor organisme sau autorități. 103. Având în vedere aceste aspecte, Curtea reține că dispozițiile art. I pct. 4 aduc atingere art. 1 alin. (5) din Constituție, din perspectiva lipsei de claritate și previzibilitate a legii.”

Invocăm, de asemenea, Decizia nr.447/2013 a CCR :

„2. Mai mult decât atât, dispozițiile art. 348 alin. (2) din ordonanța de urgență care prevăd aplicarea imediată a acestor dispoziții și pentru procedurile de insolvență aflate în derulare la data intrării sale în vigoare (cu excepția celor prevăzute de art. 183-203) și, implicit, pentru situația descrisă de art. 81 alin. (3) lipsesc norma legală de previzibilitate. Or, art. 1 alin. (5) din Constituție consacră principiul respectării obligatorii a legilor. Pentru a fi respectată de destinatarii săi, legea trebuie să îndeplinească anumite cerințe de claritate și previzibilitate, astfel încât acești destinatari să își poată adapta în mod corespunzător conduita. În acest sens, Curtea Constituțională a statuat în jurisprudența sa (de exemplu, Decizia nr. 1 din 11 ianuarie 2012, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 53 din 23 ianuarie 2012) că, de principiu, orice act normativ trebuie să îndeplinească anumite condiții calitative, printre acestea numărându-se previzibilitatea, ceea ce presupune că acesta trebuie să fie suficient de precis și clar pentru a putea fi aplicat; astfel, formularea cu o precizie suficientă a actului normativ permite persoanelor interesate - care pot apela, la nevoie, la sfatul unui specialist - să prevadă într-o măsură rezonabilă, în circumstanțele speței, consecințele care pot rezulta dintr-un act determinat. Desigur, poate să fie dificil să se redacteze legi de o precizie totală și o anumită suplețe poate chiar să se dovedească de dorit, suplețe care nu trebuie să afecteze însă previzibilitatea legii (a se vedea, în acest sens, Decizia Curții Constituționale nr. 903 din 6 iulie 2010, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 584 din 17 august 2010, și Decizia Curții Constituționale nr. 743 din 2 iunie 2011, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 579 din 16 august 2011, precum și jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului cu privire la care se rețin, spre exemplu, Hotărârea din 15 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Cantoni împotriva Franței, paragraful 29, Hotărârea din 25 noiembrie 1996, pronunțată în Cauza Wingrove împotriva Regatului Unit, paragraful 40, Hotărârea din 4 mai 2000, pronunțată în Cauza Rotaru împotriva României, paragraful 55, Hotărârea din 9 noiembrie 2006, pronunțată în Cauza Leempoel & S.A. ED. Cine Revue împotriva Belgiei, paragraful 59). Așadar, pe lângă neclaritate, dispozițiile legale criticate sunt lipsite și de previzibilitate, ca o condiție esențială a calității și constituționalității normei juridice. 3. Prin urmare, dispozițiile criticate contravin art. 1 alin. (5) din Constituție,...”

Articolul unic din Legea de modificare a Legii nr.241/2005 este adoptat cu încălcarea prevederilor L 24/2000, respectiv art.36 alin.(1) : „(1) Actele normative trebuie redactate într-un limbaj și stil juridic

specific normativ, concis, sobru, clar și precis, care să excludă orice echivoc, cu respectarea strictă a regulilor gramaticale și de ortografie.”

Legea criticată încalcă prevederile art. 1 alineatul (5) din Constituția României, republicată.

În drept, ne întemeiem sesizarea atât pe dispozițiile art. 133, alin. (3) din Regulamentul Camerei Deputaților, cât și pe dispozițiile art. 15 , alin (1) și (2) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale.